

Ewaluacja końcowa wielonarodowego projektu
mobilności
„Nowy wymiar pomocy społecznej”
Polska – **Włochy** – **Malta**

Jaworzno, 2010

*Projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej
w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”*

Spis treści

Wyniki ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej przed rozpoczęciem projektu staży zawodowych we Włoszech i na Malcie, 2010	3
WNIOSKI	7
RAPORT Z WIZYTY MONITORUJĄCEJ	8
Zrealizowany program wizyty:	8
Cele wizyty monitorującej:	9
Opis projektu:	9
Cele projektu:	9
Kraj stażu: Malta	10
Opis działania monitorującego:.....	10
Opis wizytowanych instytucji.....	10
Monitoring	12
Obserwacja:	13
Włochy	14
Opis wizytowanych instytucji:	14
Monitoring:	16
Ewaluacja	16
Obserwacja:	16
Nazwa projektu: „Nowy wymiar pomocy społecznej”	17
Nr projektu: PL/09/LLP-LdV/PLM/140245	17
Karta innowacji (propozycja).....	17
Raport z ewaluacji po zakończeniu staży zawodowych we Włoszech i na Malcie - 2010	18
Wzór ankiety i metryczka:	18

Wyniki ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej przed rozpoczęciem projektu staży zawodowych we Włoszech i na Malcie, 2010

Grupa docelowa: 120 – uczestników

Metoda: ankieta + wywiad

Ilość osób poddanych ewaluacji: 86%

Informacja

Ankieta przeprowadzona przed rozpoczęciem przygotowania wśród uczestników projektu „Nowy wymiar pomocy społecznej”. Odpowiedzi na badanie ankietowe udzieliły 103 osoby wśród 120 uczestników projektu, co stanowi 86% ogółu. Było wśród nich 34 stażystów wyjeżdżających na Maltę i 69 stażystów wyjeżdżających do Włoch. Nie są znane przyczyny, dla których pozostałe 17 osób nie wzięło udziału w ankiecie. Ankietowani udzielali odpowiedzi na 12 pytań, z których 9 to były pytania zamknięte. Należy zaznaczyć, że odpowiedzi na pytania zamknięte nie sumują się, do 103, ponieważ zdarzało się, że ankietowani nie odpowiadali na wszystkie pytania.

Omówienie wyników

Na pytanie nr 1:

„Každy z uczestników musi mieć prze wyjazdem kartę EKUZ (wydaną przez NFZ na podstawie dokumentu potwierdzającego objęcie ubezpieczeniem społecznym), która umożliwia korzystanie z bezp.. opieki medycznej na terenie Unii Europejskiej. Czy jesteś objęty ubezpieczeniem społecznym?”

Odpowiedzi twierdzących („tak”) udzieliło 95 osób, a odpowiedzi „nie” udzieliło 7 osób.

Na pytanie 2:

„Czy masz dokument uprawniający Cię do poruszania się po terenie UE (dowód osobisty lub paszport/)?”

Odpowiedzi twierdzących („tak”) udzieliło 100 osób, a odpowiedzi „nie” udzieliły 2 osoby.

Kolejne pytanie miało charakter otwarty:

„Czego chciałbyś dowiedzieć się o projekcie (3 najważniejsze informacje, których nie znasz):”

Najczęściej padały odpowiedzi typu:

- W jakim zakładzie staż, czy będzie pomoc tłumacza,
- cel obowiązki termin szkoleń,
- wszystkie szczegółowe informacje,
- głównych założeń projektu,
- jak działa pomoc społeczna we Włoszech
- czy na miejscu będzie dostępny internet, komputer,
- wymagane dokumenty,
- Ile wziąć pieniędzy własnych, aby zaspokoić podstawowe potrzeby,
- Wszystkie szczegółowe info,
- Dokładne godziny pracy,
- Warunki mieszkaniowe,
- Ubezpieczenie,
- Warunki socjalne kraju,
- Jakie są warunki umowy stażowej,
- Szczegółowego omówienia projektu,
- Opieka medyczna,
- Czy za coś się płaci,

Pierwsze pytanie części językowej ankiety brzmiało:

„Každy z uczestników wyjeżdżający na staż musi umieć na poziomie podstawowym porozumiewać się w języku obcym.

Czy byłaś/eś już za granicą? „

Odpowiedzi twierdzącej „(tak”) udzieliły 92 osoby, a odpowiedzi „nie” udzieliło 9 osób;

Na pytanie:

„Czy porozumiewasz się w jęz. obcym?”

Odpowiedzi twierdzącej („tak”) udzieliło 30 osób, a odpowiedzi „nie” udzieliło 67 osób;

Na ostatnie pytanie części językowej ankiety:

„Ile czasu TYGODNIOWO jesteś w stanie (OBIEKTYWNIE) poświęcić na naukę języka w domu?”

- 57 osób odpowiedziało „jedną godzinę”
- 36 osób odpowiedziało „2-3 godziny”
- 10 osób odpowiedziały „pół godziny dziennie”

Na pierwsze pytanie części pedagogicznej ankiety:

„Czy poinformowałaś/łeś już rodzinę o planowanym wyjeździe na staż?”

Odpowiedzi twierdzącej („tak”) udzieliło 100 ankietowanych, a negatywnie odpowiedziały 2 osoby.

Dalszy ciąg tego pytania brzmiał:

„Jeśli tak to napisz kilka słów dotyczących reakcji rodziny na wyjazd:

Prawie wyłącznie padały odpowiedzi typu”

- Entuzjastycznie, aprobatą, radość i obawa przed rozłąką,
- Rodzina zaakceptowała moją decyzję,
- Bez zastrzeżeń,
- Popierają decyzję,
- Reakcja pozytywna,
- Rodzina fakt wyjazdu aprobuje,
- Było też kilka odpowiedzi typu:
- Mój mąż jest trochę przerażony.....
- Lekki niepokój...
- Nigdy się nie cieszą, jak wyjeżdżam,

Kolejne pytanie brzmiało:

„Jakiego rodzaju wsparcia z twojej strony może oczekiwać rodzina w trakcie wyjazdu:”

- Odpowiedź „opieka nad dzieckiem” padła 14 razy,
- Odpowiedź „opieka nad członkiem rodziny” padła 10 razy,
- Odpowiedź „finansowego” padła 17 razy,
- Odpowiedź „innego: padła 7 razy;

Na pytanie:

„Czy posiadasz już adres mailowy?”

Twierdząco odpowiedziały 94 osoby, a przecząco 5 osób;

Na pytanie:

„Czy twoi bliscy posiadają w domu komputer z dostępem do internetu? Jeśli tak to czy możesz korzystać ze Skype (darmowe rozmowy telefoniczne przez internet?) w domu/miejscu zamieszkania bliskich?”

Twierdząco odpowiedziało na nie 86 osób, a przecząco 13 osób.

Następne pytanie brzmiało:

„Czy obawiasz się czegoś podczas wyjazdu? Jeśli tak, to napisz czego?”

Najwięcej padło odpowiedzi typu:

- lotu,
- słaba znajomość języka,
- bariery językowej, warunków zakwaterowania,
- nieszczęśliwych wypadków,
- problem porozumiewania się,
- pogody – dużo cieplejszy klimat, niż u nas,
- zaplecza finansowego,

- czas przejazdu, akceptacji.

Ostatnie pytanie ankiety również miało charakter otwarty:

„Napisz w kilku słowach jakiego przygotowania pedagogicznego/wsparcia oczekiwałbyś przed wyjazdem od organizatorów projektu (w tym zawodowego):”

Najczęściej padały następujące odpowiedzi:

- info o kraju, obyczajach, ludziach,
- bezstresowego prowadzenia zajęć,
- pełne info na temat realizowanego projektu,
- konwersacje językowe,
- info o placówce, w której odbędzie się staż oraz obowiązkach, które będą nas dotyczyć,
- program pobytu, jakie problemy mogą się pojawić,
- radzenia sobie ze stresem,
- zapewnienie możliwości kontaktu z rodziną, wsparcie lektora,
- wiedzy o kraju Malta,
- info dot. cen w tym kraju

WNIOSKI

Stwierdzić należy, że uczestnicy projektu są dobrze przygotowani do udziału w projekcie od strony organizacyjno – formalnej: przysięgająca większość z nich jest objęta ubezpieczeniem społecznym i posiada dokumenty uprawniające do podróży po krajach Unii Europejskiej. Równie wielu ankietowanych posiada własny adres e-mail i ma możliwość porozumiewania się z najbliższymi przy pomocy skypea.

W przygotowaniach do wyjazdów należy położyć bardzo duży nacisk na naukę języków, ponieważ odpowiedzi na pytania w „językowej” części ankiety nie wypadły dobrze: chociaż ponad 90% ankietowanych było już za granicą, to tylko 30% z nich deklaruje znajomość języka obcego na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się; a możliwość nauki w domu w ciągu (zaledwie) pół godziny dziennie deklaruje tylko 10% ankietowanych. Należy z tego wnioskować, że nie ma co liczyć, że stażyści będą we własnym zakresie podnosili kwalifikacje językowe. W związku z tym należy uczulić lektorów prowadzących zajęcia przygotowania językowego, aby egzekwowali solidną pracę w trakcie zajęć i pilnowali obecności stażystów.

Jeżeli chodzi o sprawy osobiste ankietowanych, to powodem do zadowolenia powinien być fakt, że praktycznie nikt z nich nie wspomniał o negatywnej reakcji najbliższych na jego plany wyjazdu na staż: ledwie w kilku wypadkach wspomnieli oni, że rodzina martwi się, że rozdzieli się na pewien czas. A na pytanie, jakiego rodzaju wsparcia może od nich oczekiwać rodzina w trakcie wyjazdu najczęściej wymieniano wsparcie finansowe; ale na to pytanie jakiegokolwiek odpowiedzi udzieliło mniej, niż połowa ankietowanych – co oznacza, że nie mają oni większych obaw związanych z wyjazdem.

Odpowiedzi, jakich ankietowani udzielili na pytania otwarte oznaczają, że oczekują oni dokładnych i precyzyjnych informacji dotyczących wszystkich szczegółów wyjazdu (zakres obowiązków, miejsca pracy, zamieszkania, godziny pracy, itp...). W trakcie spotkań organizacyjnych z nimi należy udzielić szczegółowych odpowiedzi na te pytania oraz podać wszelkie możliwe szczegóły dotyczące zwłaszcza spraw bytowych i związanych z ubezpieczeniem i opieką medyczną w czasie odbywania staży.

Należy zwrócić uwagę, że uczestnicy projektu w swoich odpowiedziach zwracali uwagę, że oczekują mocnego wsparcia językowego w trakcie przygotowań do wyjazdu i później, w czasie stażu. Tym bardziej należy położyć nacisk na solidne i efektywne przeprowadzenie przygotowania językowego stażystów.

RAPORT Z WIZYTY MONITORUJĄCEJ

Termin wizyty: 15 – 23 maja 2010 r.

Przygotowała: Dorota Skrzeczyńska – Ewaluator projektu

Jaworzno, maj 2010

Nazwa projektu: „Nowy wymiar pomocy społecznej”

Nr projektu: PL/09/LLP-LdV/PLM/140245

Termin wizyty: 15 – 23 maja 2010 r.

Zrealizowany program wizyty:

15/05/2010 – Wylot z lotniska w Krakowie 15.50 – 17.30 międzylądowanie Frankfurt, 19.15 – 21.50 Frankfurt – Malta MT Luqa International, transfer z lotniska, zakwaterowanie w hotelu zarezerwowanym przez partnera Maltańskiego Corynthia Palace, Balzan

16/05/2010 – Dzień kulturowy – zapoznanie się z kulturą i zabytkami Malty – organizowany we własnym zakresie

17/05/2010 – spotkanie z przedstawicielami Partnera maltańskiej firmy European Institute of Education: Antonello Cappita – President i Robert Farrugia – General Manager. Prezentacja EIE. Wizytacja miejsc staży uczestników projektu: Maount Carmel Hospital, Attard; Dar il- Kaptan, Mtarfa; Inspire, M'skala.

18/05/2010 – wizytacja miejsca zakwaterowania stażystów, przeprowadzenie wywiadu ze stażystami w celu monitoringu i ewaluacji projektu.

19/05/2010 – wylot z Malta Luqa Internetal do Rzymu lot o godzinie 07.05-9.45 Rzym: transfer do Spoleto, zakwaterowanie w Spoleto w hotelu wynajętym przez Partnera Clintuno Hotel w Spoleto. Spotkanie z przedstawicielem Spółdzielni Socjalnej Azzurra - Simonettą Rella prezeską spółdzielni Spotkanie z uczestnikami staży, przeprowadzenie wywiadów z uczestnikami projektu w celu monitoringu i ewaluacji.

20/05/2010 – wizyta w miejscach staży: spacer po mieście Spoleto wraz z przewodnikiem, spotkanie z przedstawicielami Spółdzielni socjalnej Il Cercio: Panią Banconi Serenella, Costantiono Cacciamani, Administratore, wizytacja domu opieki nad ludźmi starszymi w San Nicolo di Spoleto, Centro per Anziani i Malati di Alzhaimenr, osoba odpowiedzialna Gianfranco di Mateo, Spotkanie w Urzędzie miasta Spoleto z Daniele Benedetti Burmistrzem Miasta Spoleto oraz Assesore Battistina Vargiu – Naczelnikiem Wydziału ds. Opieki Społecznej i Edukacji

21/05/2010 – dzień kulturowy – wizyta z Asyżu i Perugia

22/05/2010 – wyjazd do Rzymu, nocleg blisko lotniska Roma Ciampino

23/05/2010 – godzina 8.30 wylot z lotniska Roma Ciampino – przylot Katowice godzina 10.30

Osoby biorące udział w wizycie monitorującej

Imię i nazwisko, funkcja, zakres obowiązków:

1. Paweł Silbert, Prezydent miasta Jaworzno
2. Dariusz Starzycki, Zastępca Prezydenta miasta Jaworzno
3. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownik projektu
4. Dorota Skrzeczyńska, Ewaluator Projektu

Cele wizyty monitorującej:

1. Kontrola zgodności realizacji projektu z założonymi celami.
2. Przeprowadzenie monitoringu miejsc staży pod kontem zgodności z umową o staż.
3. Przeprowadzenie wywiadów z uczestnikami projektu.
4. Spotkanie z przedstawicielami Partnerów w celu ewaluacji projektów.
5. Analiza efektów projektu pod kontem potencjalnych innowacji i analizy efektów niezamierzonych.

Opis projektu:

Kadra zarządzająca i pracownicy samorządowych jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych pracujących na rzecz pomocy społecznej w Jaworznie doskonale widzą potrzebę poszerzenia doświadczenia zawodowego w zakresie pracy socjalnej na rzecz różnych grup klientów. Ważne dla nich jest dostosowanie posiadanych kompetencji do wymogów europejskiego rynku pracy, uzupełnienie wykształcenia formalnego o wiedzę dotyczącą nowych form i metod pracy w sektorze pomocy społecznej, stosowanych w innych krajach UE. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, promotor przygotował projekt zagranicznych staży dla:

1. 20 osób kadry zarządzającej
2. 35 pracowników socjalnych
3. 25 pedagogów
4. 20 innych specjalistów pracy z rodziną
5. 20 pielęgniarek i opiekunek

Projekt zakłada organizację staży 2-tygodniowych dla 10-osobowych grup w jednostkach pomocy społecznej w Spoleto we Włoszech oraz na Malcie.

Cele projektu:

Cel projektu to zapoznanie uczestników ze stosowanymi w innych krajach metodami pracy socjalnej oraz aktywizacji społecznej i zawodowej, a także innymi systemami pomocy społecznej, metodami zarządzania i sposobami rozwiązywania problemów społecznych. Szczegółowy program staży został przedyskutowany i ustalony w czasie negocjacji z partnerami – uwzględnia najważniejsze potrzeby zgłoszone przez ankietowanych pracowników pomocy społecznej, którzy wezmą udział w projekcie. Kładzie nacisk na rozwój osobisty uczestników, co przełoży się na wzrost motywacji do pracy i jej efektywności.

Przed wyjazdem stażyści przejdą przygotowanie kulturowe oraz wezmą udział w intensywnym kursie języka komunikacji projektu.

Rezultatem projektu ma być wzrost kompetencji zawodowych, wyższa jakość świadczonych usług oraz lepszy system zarządzania jednostkami pomocy społecznej. Z bezpośredniego wsparcia skorzystają osoby pracujące na terenie słabiej rozwiniętym, dotkniętym bezrobociem strukturalnym. Pośrednio, dzięki wzrostowi jakości pracy beneficjentów, z realizacji projektu skorzystają osoby najbardziej potrzebujące: klienci pomocy społecznej.

Udział w stażu zostanie poświadczony certyfikatem wydanym przez instytucję goszczącą, a dodatkową korzyścią dla uczestników staży będzie otrzymanie dokumentu Europass Mobility poświadczającego nabycie nowej wiedzy i umiejętności zawodowych, honorowanego w całej Europie. Ważnym atutem projektu jest jego wielonarodowy wymiar, pozwalający na dodatkową wymianę doświadczeń między uczestnikami, którzy odbędą staż w różnych krajach Europy.

Kraj stażu: Malta

Opis działania monitorującego:

Wizytacja miejsc staży, zebranie informacji na temat działalności instytucji, w której przeprowadzony jest staż w postaci spotkania z kierownictwem placówki. Zapoznanie się z prawem lokalnym dotyczącym opieki społecznej, z zasadami subsydiowania i realizacji zadań zleconych. Wywiady z bezpośrednimi opiekunami stażystów w miejscu staży, spotkanie ze stażystami w miejscu staży.

Opis wizytowanych instytucji

European Institute of Education: Antonello Cappita – President i Robert Farrugia – General Manager. Prezentacja EIE, zapoznaliśmy się z celami i obszarem działalności szkoleniowej tej międzynarodowej firmy. Jednym z rezultatów spotkania była zadeklarowana z obu stron chęć współpracy nad nowymi projektami partnerskimi zwłaszcza mająca na celu przekazania wiedzy z zakresu technik pozyskiwania funduszy z rynku przez organizacje pomocy społecznej w tym organizacje pozarządowe.

Mount Carmel Hospital, Attard, Szpital psychiatryczny w tym grupy wsparcia dla psychicznie chorych. Spotkaliśmy się tam z Edwardem Borg, Chief Executive Hospital. Jest to największy szpital na wyspie Malta. Celem działalności szpitala jest opieka medyczna i społeczna nad osobami z chorobami psychicznymi. Staż w tej instytucji odbywała Pani Iwona Natkaniec, Specjalista Pracy socjalnej, MOPS – Sekcja Terenowa nr 4. Relacje w miejscu stażu oraz zakres obowiązków był spójny z wykonywanymi obowiązkami i wykształceniem p. Iwony Natkaniec.

Inspire, M'skala. Stowarzyszenie aktywności sportowej dla osób sprawnych i niepełnosprawnych. Spotkaliśmy się tam ze stażystami. W Inspire odbywały staż Edyta Jamróz - Główny specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie/koordynator, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Katarzyna Kotulska, Główny specjalista ds. pomocy rodzinie/koordynator, Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Inspire, Fundacja integracji jest stworzona z dwóch wiodących organizacji pozarządowych działających w sektorze niepełnosprawności na Malcie. Eden Foundation i Razzett tal-Hbiberija połączyli siły, aby pomóc ponad 1000 dzieci i dorosłych z niepełnosprawnością fizyczną i uczenia się przez ich 5 ośrodków na Malcie i Gozo.

Usługi i rozwiązania programów edukacyjnych, terapeutycznych, społecznych i rekreacyjnych potrzeb ludzi pomagamy, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości i potencjału. Celem fundacji jest, aby zobaczyć pełną integrację osób niepełnosprawnych żyjących w społeczeństwie, w szkołach, miejscach pracy i wypoczynku. Za pośrednictwem usług, z których większość jest wolna lub minimalnie płatna, Inspire stara się zrozumieć potrzeby jednostki i zwiększenia udziału i jakości życia wszystkich. Wizja Inspire rozciąga się na społeczności, którym służy dla promowania równych szans i integracji społecznej w każdy możliwy sposób.

Dar il Kaptan, Mtarfa – staż zawodowy p. Krystyny Pyrdek, specjalisty pracy socjalnej, MOPS – Sekcja Terenowa nr 1. Dar il Kaptan to ośrodek opieki tygodniowej i dziennej dla dzieci, młodzieży i dorosłych z upośledzeniem umysłowym lub upośledzeniami sprzężonymi. Misją Fundacja Opieka Zastępczej jest świadczenia usług opieki zastępczej osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Rodziny otrzymają odpowiednie wsparcie oraz niezbędne wytchnienie, osoby niepełnosprawne mogą pozostać w rodzinnym domu i nadal żyją w ich społeczności.

18 maja spotkaliśmy się ze wszystkimi stażystkami w miejscu ich zakwaterowania. Jest to apartament z czterema sypialniami, dwoma łazienkami, pokojem dziennym połączonym z kuchnią. Całość sprawiała wrażenie nowej i wyposażonej w wysokim standardzie. Każda ze stażystek podróżuje samodzielnie na miejsce stażu przy pomocy komunikacji miejskiej. Partner zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowie o współpracy wypłacił każdemu z uczestników po 350 EURO na koszty wyżywienia oraz po 14 euro na koszty dojazdów. Stażystki stwierdziły, że kwoty te są zupełnie wystarczające. Spotkanie było owocne i przerodziło się w długą i szczerą dyskusję na temat różnic w opiece społecznej na Malcie i w Polsce. Wyniki rozmów zostały opisane w ewaluacji.

Rezultatem spotkań jest pozytywna ocena instytucji i realizowanego programu stażu. Nasz pracownik ma możliwość zetknięcia się z nowymi sposobami rozwiązywania problemów społecznych. Wizytujący miejsce stażu osoby mogły również zapoznać się z problematyką opieki społecznej co dało możliwość świeżego spojrzenia na problemy społeczne w Europie.

Monitoring

Metoda badawcza: przeprowadzenie wywiadów z uczestnikami projektu. Wywiady zostały przeprowadzone w grupie stażystów bez obecności osób trzecich w tym bezpośrednich przełożonych. Rozmowa miała charakter swobodnych wypowiedzi uczestników i celem jej było zebranie informacji o otrzymanym wsparciu od Partnera podczas pobytu na Malcie, wykonywanych zajęciach w trakcie stażu zawodowego jak i poziomu przygotowania językowego przed wyjazdem na staż.

Obszar badawczy: 4 stażystki (1 grupa wyjazdowa) odbywające staże zawodowe w jednostkach opieki społecznej na Malcie

1. Zgodność realizacji projektu z założonymi celami
  - a. Organizacyjne - nie stwierdzono podczas wywiadu i spotkania w miejscu zakwaterowania stażystów z założeniami i umową z Partnerem (EIE). Jedynym zastrzeżeniem stażystów był brak odpowiedniej ilości pościeli.
  - b. Zawodowe: wybór miejsc staży jest zgodny z celami projektu.
  - c. Walidacyjne. Każdy z uczestników otrzymał certyfikat ukończenia stażu. Omówiono z Partnerem procedurę wystawienia dokumentów Europass Mobility.

- d. Przygotowanie pedagogiczne, kulturowe. Odnotowano słaby poziom przygotowania językowego. W miejscach staży zaznaczano słabą możliwość komunikacji ze stażystkami.
2. Wskazówki dla zespołu projektowego: należy wprowadzić dwa formularze do wypełnienia przez stażystów: formularz propozycji innowacyjności i formularz raportu z miejsca stażu.

Obserwacja:

rezultatem zadeklarowanym podczas wywiadu zgodnym z celami projektu jest podwyższenie kwalifikacji zawodowych zgodnych z celami projektu przedstawionymi w części opisanymi powyżej. Rezultatami niezamierzonymi projektu jest dowartościowanie stażystów poprzez możliwość zobaczenia warunków pracy, sposobu jej organizacji i ocenienia ich, jako gorszych niż w Polsce (w rodzimym miejscu pracy). Podczas wywiadu stażyści wymieniali również wiele cennych obserwacji, które ocenili jako bardzo trafne a nieobecne w polskiej opiece społecznej. Ewaluator zaleca stworzenie karty innowacji, którą każdy ze stażystów powinien wypełnić podczas lub bezpośrednio po powrocie ze stażu. Karta taka zawierać powinna opis miejsca stażu, opis problemu i metodę jego rozwiązania przez instytucję, w której odbywał się staż. Innowacja taka może dotyczyć również przepisów prawa lokalnego lub krajowego.

Włochy

Opis wizytowanych instytucji:

Spółdzielnia Socjalnej Azzurra - Prezesem spółdzielni jest p. Simonetta Rella, a jej członkami są same kobiety m.in. Polka p. Ewa Markowska – Mentorka naszych stażystów. Spółdzielnia zajmuje się szeroko rozumianą turystyką socjalną dla mieszkańców Włoch i Unii Europejskiej. Od 1998 roku Azzurra jest partnerem w projektach mobilności i jako organizacja wysyłająca jak i goszcząca. Podczas tego spotkania p. Rella przedstawiła funkcjonowanie spółdzielni socjalnych we Włoszech i sposób ich funkcjonowania. Temat tej prezentacji był bardzo żywo dyskutowany między uczestnikami spotkania.

Spółdzielnia Socjalna Il Cercio: Jest to olbrzymia spółdzielnia socjalna, której celem jest projektowanie, zarządzanie i świadczenie usług społecznych, zdrowia społecznego, opieki społecznej i edukacji, których celem jest osoba. Uczestnicy spotkania ze strony włoskiej - Pani Banconi Serenella, Costantiono Cacciamani, Administratore. Wizytowaliśmy Dom opieki nad ludźmi starszymi w San Nicolo di Spoleto, (Centro per Anziani i Malati di Alzheimer); osoba odpowiedzialna -Gianfranco di Mateo gdzie staż odbywała nasza stażystka.

Odbyliśmy również spotkanie w Urzędzie miasta Spoleto z Daniele Benedetti Burmistrzem Miasta Spoleto oraz Assesore Battistina Vargiu – Naczelnikiem Wydziału ds. Opieki Społecznej i Edukacji. Podczas spotkania tematem przewodnim były sposoby poszerzenia dalszej współpracy między Jaworzniem i Spoleto na polu opieki społecznej a ze strony polskiej a ze strony miasta Spoleto – chęć odwiedzenia polskich szkół. Polscy uczniowie biorący udział w projektach staży pozostawiają po sobie bardzo dobrą opinię, co wzbudziło zainteresowanie władz miasta, jako że włoski system edukacji nie radzi sobie najlepiej z problemami wychowawczymi.

Monitoring:

Metoda badawcza: kilka spotkań z całą grupą (10 osób) odbywającą staż w ciągu całego pobytu w Spoleto, obserwacja grupy, zadawanie pytań krzyżowych uczestnikom i obserwatorowi w celu zwiększenia obiektywności oceny zgodności realizacji projektu z założonymi celami. Wizytacja uczestników projektu w miejscach staży (w miarę możliwości).

Ewaluacja

Metoda badawcza: kilka spotkań z całą grupą (10 osób) odbywającą staż w ciągu całego pobytu w Spoleto, obserwacja grupy, zadawanie pytań krzyżowych uczestnikom i obserwatorowi w celu zwiększenia obiektywności oceny zgodności realizacji projektu z założonymi celami. Wizytacja uczestników projektu w miejscach staży (w miarę możliwości).

Obszar badawczy: 10 stażystek (1 grupa wyjazdowa) odbywające staże zawodowe w jednostkach opieki społecznej we Włoszech

3. Zgodność realizacji projektu z założonymi celami
- e. Organizacyjne - nie stwierdzono podczas wywiadu i spotkania w miejscu zakwaterowania stażystów z założeniami i umową z Partnerem (Azzurra).
- f. Zawodowe: wybór miejsc staży jest zgodny z celami projektu.
- g. Walidacyjne. Każdy z uczestników otrzymał certyfikat ukończenia stażu. Omówiono z Partnerem procedurę wystawienia dokumentów Europass Mobility.
- h. Przygotowanie pedagogiczne, kulturowe. Odnotowano słaby poziom przygotowania językowego. W miejscach staży zaznaczano słabą możliwość komunikacji ze stażystkami. Bariery tę stażyści pokonywali poprzez używanie narzędzi informatycznych (tłumacz internetowy w komputerze) i słowników.
4. Wskazówki dla zespołu projektowego: należy wprowadzić dwa formularze do wypełnienia przez stażystów: formularz propozycji innowacyjności i formularz raportu z miejsca stażu.

Obserwacja:

Rezultatem zadeklarowanym podczas wywiadu zgodnym z celami projektu jest podwyższenie kwalifikacji zawodowych zgodnych z celami projektu przedstawionymi w części opisanymi powyżej. Rezultatami niezamierzonymi projektu - analogicznie jak na Malcie - jest dowartościowanie stażystów poprzez możliwość zobaczenia warunków pracy, sposobu jej organizacji i ocenienia ich, jako gorszych niż w Polsce (w rodzimym miejscu pracy). Podczas wywiadu stażyści wymieniali również wiele cennych obserwacji, które ocenili jako bardzo trafne a nieobecne w polskiej opiece społecznej. Pozytywnie oceniano system włoskiej opieki społecznej, który powierza zadania opieki społecznej pozarządowym jednostkom organizacyjnym zlecając im wykonanie zadań jednocześnie je w części finansując.

Ewaluator zaleca stworzenie karty innowacji, którą każdy ze stażystów powinien wypełnić podczas lub bezpośrednio po powrocie ze stażu. Karta taka zawierać powinna opis miejsca stażu, opis problemu i metodę jego rozwiązania przez instytucję, w której odbywał się staż. Innowacja taka może dotyczyć również przepisów prawa lokalnego lub krajowego.

Ewaluator zaleca również zakup i pozostawienie u Partnerów kompletów słowników polsko włoskich (10-12 szt.) do pozostawienia aż do wyjazdu ostatniej grupy w celu ułatwienia komunikacji między Partnerem a stażystą.

Karta innowacji (propozycja)

Imię i nazwisko osoby:
Jednostka organizacyjna Polsce
Kraj stażu:
Data pobytu na stażu:
Opis instytucji, w której odbywał/a Pani/Pan staż (nazwa, ilość klientów/beneficjentów, którzy otrzymują pomoc, sposób finansowania (fundusze publiczne/pozyskiwanie funduszy od darczyńców/środki unijne etc.)
Jaką zmianę, którą zaobserwowałaś/łeś podczas pobytu na stażu chciałbyś wprowadzić w systemie opieki społecznej w Jaworznie (lokalnie). <i>Opis w 3 zdaniach:</i>
Proszę, napisz w 2-3 zdaniach przykład innowacji opisanej powyżej:
Jaką zmianę prawną chciałbyś wprowadzić w systemie opieki społecznej w skali kraju?
Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety. Twoje spostrzeżenia posłużą nam do poprawienia funkcjonowania opieki społecznej w naszym mieście.
Czesław Smalcerz, Dyrektor MOPS w Jaworznie

Raport z ewaluacji po zakończeniu staży zawodowych we Włoszech i na Malcie - 2010

Grupa docelowa: 120 – uczestników
Metoda: ankieta + wywiad
Ilość osób poddanych ewaluacji: 25 %

Wzór ankiety i metryczka:

Nazwa projektu: „Nowy wymiar pomocy społecznej”

Nr projektu: PL/09/LLP-LdV/PLM/140245

Karta innowacji – ewaluacja końcowa

Imię i nazwisko osoby:
Kraj stażu:
Data pobytu na stażu:
Jednostka organizacyjna Polsce:
Wykonywany zawód w Polsce:
Opis miejsca stażu, w której obywatel/a Pani/Pan staż: Nazwa..... Ilość pracowników..... Ilość podopiecznych (klientów) Placówki:..... Opis placówki: (główny cel działalności, sposób finansowania (fundusze publiczne/pozyskiwanie funduszy od darczyńców/środki unijne etc.)
Jakie umiejętności nabyte w trakcie stażu wpłyną na Twoją karierę zawodową (np. zawodowe, językowe, kulturowe etc.) 1) 2) 3)
Proszę, napisz w 2-3 zdaniach przykład innowacji jaką chciałbyś wprowadzić w placówce po zdobyciu doświadczeń zawodowych na stażu Leonardo da Vinci: (3 zdania)
Jaką zmianę prawną chciałbyś wprowadzić w systemie opieki społecznej w skali kraju? (3 zdania)

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety. Twoje spostrzeżenia posłużą nam do poprawienia funkcjonowania opieki społecznej w naszym mieście oraz pozwolą nam sprawdzić o ile podwyższyły się Państwa kompetencje zawodowe.

Czesław Smalcerz, Dyrektor MOPS w Jaworznie

Metryczka:

Szanowni Państwo,

bardzo dziękuję za wzięcie udziału w projekcie staży zawodowych "Nowy wymiar pomocy społecznej" finansowanego ze środków programu Leonardo da Vinci będącego częścią programu "Uczenie się przez całe życie". Chcielibyśmy, aby projekt ten odniósł wymierny efekt dla Państwa kariery zawodowej. Państwa doświadczenia są dla nas bardzo cenne, prosilibyśmy o podzielenie się nimi aby doświadczenia te przyczyniły się do rozwoju naszej placówki i jakości systemu pomocy społecznej w naszym mieście.

Bardzo proszę o poświęcenie kilku minut na wypełnienie ELEKTRONICZNIE (w edytorze tekstów WORD) załączonych ankiet i odesłanie ich na adres ankieta@mops.jaworzno.pl

Termin zwrotu ankiet - ten piątek tj. 10 października 2010 r.

Raport z badania przeprowadzonego dzięki tej ankiecie zostanie opublikowany na naszej stronie do 22 października 2010 r. Wszelkie pytania na temat w/w ankiety proszę kierować na mój mail dskrzeczynska@op.pl z dopiskiem w tytule **Ewaluacja MOPS Jaworzno**

Pozdrawiam serdecznie, Dorota Skrzeczyńska, Ewaluator

Założone rezultaty do tej chwili osiągnięte są w 100% - jedynie nauka języka obcego w ogólnej ocenie osiągniętych rezultatów wypadła najgorzej.

Największą zaletą przeprowadzenia omawianego stażu jest poszerzenie posiadanej wiedzy oraz nabycie nowych umiejętności zawodowych przez pracowników wszystkich specjalności biorących udział w projekcie. Swoje kwalifikacje beneficjenci rozszerzyli -rozszerzają dzięki stażom odbywanym w cenionych organizacjach pomocy społecznej państw naszych partnerów, co dało gwarancje osiągnięcia wymiernych korzyści wynikających z uczestnictwa w projekcie. Przełamanie barier kulturowych i językowych, możliwe było dzięki odbyciu staży w placówkach na Malcie i we Włoszech, co zmotywowało uczestników do otwartości i współpracy z osobami z różnych środowisk, a także uwrażliwiło beneficjentów na różnice kulturowe i mentalne. W praktyce ułatwi im to zastosowanie posiadanej wiedzy w pracy zawodowej w realiach polskich, ale też europejskich. Odbycie staży pozwoliło też beneficjentom zdobyć wiedzę z zakresu angielskiego i włoskiego słownictwa fachowego. Ważną wartością dodaną stażu był element motywacyjny tj. wyjazd na staż będzie miał wymiar aktywizujący dla pracownika i będzie elementem walki z wypaleniem zawodowym, które jest poważnym problemem zdiagnozowanym podczas ankietowania grupy potencjalnych stażystów. Wyjazd na staż miał na celu obserwację metod walki z wypaleniem zawodowym w innych europejskich organizacjach zajmujących się pomocą społeczną.

Wartością dodaną projektu, było uzyskanie dokumentu Europass Mobility, certyfikatu od Partnera jak i oceny stażu. Dzięki nadzorowi merytorycznemu ze strony partnerów i Promotora, przeprowadzających etapową ewaluację postępów i oceniającego pracę stażystów uzyskali oni dokumenty potwierdzające zdobyte doświadczenie, poświadczające odbycie staży w placówkach rekomendowanych przez partnerów.

Beneficjenci odbywając praktykę stażową zdobyli doświadczenie i umiejętności, które uczynią z nich wartościowych pracowników pomocy społecznej, a instytucje, w których pracują lub podejmą pracę w przyszłości staną się konkurencyjnymi także ze względu na zatrudnianą kadrę specjalistów, wykształconych zgodnie ze standardami UE, a więc mobilnych i dostosowanych do potrzeb rynku pracy w Europie.

Nie wprowadzano zmian.

Korzyści wynikające z projektu dla uczestników:

Zawodowe: zdobycie nowego doświadczenia, poznanie innych metod i technik pracy, poznanie innej specyfiki pracy, oderwanie się od codzienności, nabranie pewności siebie w działaniach na rynku pracy, podwyższyli kwalifikacje zawodowe zgodne ze standardami UE. W niektórych przypadkach odbyty staż ułatwił beneficjentom kontynuację nauki na uczelniach.

Językowe: przełamanie bariery językowej poprzez komunikację w języku obcym, wielu uczestników projektu kontynuuje naukę języka indywidualnie.

Rozwój osobisty: wzrost samooceny i pewność siebie, poznanie innych ludzi, kultury, zwyczajów, obyczajów, kuchni.

Korzyści z realizacji projektu:

MOPS:

Zdobyte doświadczenia uczyniły pracowników wartościowymi a jednostki zatrudniające stały się konkurencyjne ze względu na kadre specjalistów wykształconych zgodnie ze standardami UE, zdobycie nowych kontaktów i możliwość współpracy międzynarodowej. Zmotywowanie i dowartościowanie pracowników MOPS do pracy w opiece społecznej, doświadczenia nabyte podczas stażu są wykorzystywane w pracy zawodowej np. wykorzystywanie wzorców zaobserwowanych podczas pracy u partnerów zagranicznych do rozwiązywania problemów w opiece społecznej w Polsce.

Partnerzy:

Kolejne doświadczenie związane z realizacją programu Leonardo da Vinci, zdobycie nowych kontaktów i możliwość współpracy międzynarodowej.

Przełamanie barier międzykulturowych, nawiązanie dalszej współpracy zawodowej w postaci konkretnych planów np. zaproszenie dzieci z ogniska wychowawczego w Jaworznie na wakacje do Spoleto na zaproszenie Spółdzielni Socjalnej Azzurra oraz uczestnictwo bezdomnych z Jaworzna w maratonie na Malcie.